

DZIENNIK URZĘDOWY

WOJEWÓDZTWA WIELKOPOLSKIEGO

Poznań, dnia 11 maja 2023 r.

Poz. 5033

ROZSTRZYGNIĘCIE NADZORCZE NR NP-III.4131.1.199.2023.3

WOJEWODY WIELKOPOLSKIEGO

z dnia 4 maja 2023 r.

Na podstawie art. 91 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2023 r. poz. 40, ze zm.)

orzekam

nieważność § 5 pkt 3 w zakresie zwrotu: "w szczególności w okresie zimowym", § 7 ust. 1 w zakresie zwrotu: "i Przytulisku" oraz § 7 ust. 2 załącznika do uchwały nr XLI/400/2023 Rady Miejskiej Gminy Dobrzyca z dnia 29 marca 2023 r. w sprawie przyjęcia Programu opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie gminy Dobrzyca - ze względu na istotne naruszenie prawa.

Uzasadnienie

W dniu 29 marca 2023 r. Rada Miejska Gminy Dobrzyca podjęła uchwałę nr XLI/400/2023 w sprawie przyjęcia Programu opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie gminy Dobrzyca, dalej jako "uchwała". Program opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie Gminy Dobrzyca stanowi załącznik do uchwały, dalej jako "Program".

Uchwałę podjęto na podstawie "art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 40) i art. 11a ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o ochronie zwierząt (Dz. U. z 2022 r. poz. 572 i 2375)".

Uchwała została doręczona Wojewodzie Wielkopolskiemu w dniu 5 kwietnia 2023 r.

Dokonując oceny zgodności z prawem przedmiotowej uchwały, organ nadzoru stwierdził, co następuje:

Zgodnie z treścią art. 11a ust. 1 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o ochronie zwierząt (Dz. U. z 2022 r. poz. 572, ze zm.), dalej jako "ustawa", rada gminy wypełniając obowiązek, o którym mowa w art. 11 ust. 1 (tj. obowiązek zapobiegania bezdomności zwierząt i zapewnienia opieki bezdomnym zwierzętom oraz ich wyłapywania), określa, w drodze uchwały, corocznie do dnia 31 marca, program opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt.

W art. 11a ust. 2 ustawy zawarty został katalog zagadnień, które rada gminy, podejmując uchwałę w przedmiocie programu opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt, powinna szczegółowo określić w tym programie. Zgodnie z powołanym przepisem: "Program, o którym mowa w ust. 1, obejmuje w szczególności: 1) zapewnienie bezdomnym zwierzętom miejsca w schronisku dla zwierząt; 2) opiekę nad wolno żyjącymi kotami, w tym ich dokarmianie; 3) odławianie bezdomnych zwierząt; 4) obowiązkową sterylizację albo kastrację zwierząt w schroniskach dla zwierząt; 5) poszukiwanie właścicieli dla bezdomnych zwierząt; 6) usypianie ślepych miotów; 7) wskazanie gospodarstwa rolnego w celu zapewnienia miejsca dla zwierząt gospodarskich; 8) zapewnienie całodobowej opieki weterynaryjnej w przypadkach zdarzeń drogowych z udziałem zwierząt". Przedmiotowy program może także obejmować "plan znakowania zwierząt w gminie" (art. 11a ust. 3 ustawy) oraz "plan sterylizacji lub kastracji zwierząt

w gminie, przy pełnym poszanowaniu praw właścicieli zwierząt lub innych osób, pod których opieką zwierzęta pozostają” (art. 11a ust. 3a ustawy). Ponadto stosownie do treści art. 11a ust. 5 ustawy: "Program, o którym mowa w ust. 1, zawiera wskazanie wysokości środków finansowych przeznaczonych na jego realizację oraz sposób wydatkowania tych środków. Koszty realizacji programu ponosi gmina”.

Program opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt musi formułować postanowienia w granicach upoważnienia ustawowego, regulując kwestie, które wynikają z delegacji ustawowej. Podkreślić w tym miejscu należy, że obligatoryjnymi elementami programu są elementy wprost wyszczególnione przez ustawodawcę w art. 11a ust. 2 w punktach od 1 do 8, a także w art. 11a ust. 5 ustawy. W orzecznictwie wskazuje się, że skuteczna realizacja zadań wskazanych w art. 11a ustawy wymaga uregulowana przez uprawniony organ wszystkich kwestii uznanych przez ustawodawcę za istotne, przy czym uregulowanie to powinno być dokonane w sposób kompleksowy, a zarazem precyzyjnie i konkretnie. Niewypełnienie tego obowiązku musi natomiast skutkować stwierdzeniem istotnego naruszenia prawa, powodującego nienależytą ochronę zwierząt, a w konsekwencji prowadzić do uznania nieważności całości uchwały. Ponadto powodem stwierdzenia nieważności uchwały są jej postanowienia podjęte z przekroczeniem upoważnienia ustawowego zawartego w art. 11a ustawy (por. wyrok WSA w Gdańsku z 6 marca 2019 r., II SA/Gd 787/18; CBOSA).

Realizując upoważnienie zawarte w art. 11a ust. 2 pkt 4 ustawy, rada postanowiła w § 7 ust. 1 i 2 Programu: "1. Obligatoryjna sterylizacja albo kastracja zwierząt odłowionych z terenu gminy Dobrzyca realizowana jest w Schronisku i Przytulisku. 2. Zabiegi sterylizacji albo kastracji w Przytulisku wykonywane będą przez Weterynarza, z którym Gmina Dobrzyca ma podpisaną umowę w zakresie opieki weterynaryjnej", przy czym w § 1 Programu wskazano, że ilekroć w Programie jest mowa o schronisku, przytulisku czy weterynarzu należy przez to rozumieć konkretne podmioty wymienione w § 1 pkt 3, 4 i 6 Programu.

Tymczasem treść art. 11a ust. 2 pkt 4 ustawy jest w tym względzie kategoryczna - zabiegi obligatoryjnej kastracji i sterylizacji zwierząt dokonuje się wyłącznie w schronisku. Nie można ich zatem realizować w przytuliskach. Kwestia ta została jednoznacznie przesądzona, tak w treści art. 11a ust. 2 pkt 4, jak i w art. 11a ust. 4 ustawy. Jak stanowi ostatni z powołanych przepisów, realizacja zadań określonych w art. 11a ust. 2 pkt 3-6 ustawy, może zostać powierzona podmiotowi prowadzącemu schronisko dla zwierząt. Przepis ten należy rozumieć w ten sposób, że realizacja zadań, o których mowa w art. 11a ust. 2 pkt 3-6 ustawy, może zostać powierzona tylko (jedyń) podmiotowi prowadzącemu schronisko dla zwierząt. Natomiast w pozostałym zakresie, tj. jeśli chodzi o zadania wskazane w pkt 1, 2 oraz 7 i 8, gmina może powierzyć ich realizację także innym podmiotom, niż te które prowadzą schronisko dla zwierząt. Nie wyklucza to oczywiście możliwości realizacji zadań w tym zakresie także przez podmiot prowadzący schronisko dla zwierząt (wyrok WSA w Rzeszowie z 25 października 2018 r., II SA/Rz 857/18, CBOSA).

Mając powyższe na uwadze, konieczne jest stwierdzenie nieważności § 7 ust. 1 Programu w zakresie zwrotu: "i Przytulisku" oraz § 7 ust. 2 Programu.

W § 5 pkt 3 Programu odnosząc się do obowiązku zapewnienia opieki nad wolno żyjącymi kotami rada postanowiła: "Opieka obejmuje w miarę możliwości zapewnienia im schronienia, w szczególności w okresie zimowym".

Zdaniem organu nadzoru powyższy przepis, w zakresie w jakim stanowi o "okresie zimowym" istotnie narusza prawo. Posłużenie się bowiem przez radę niedookreślonym zwrotem "w okresie zimowym" powoduje niejasność przepisów Programu. Wobec takiego sformułowania nie sposób stwierdzić, w jakim konkretnie okresie koty będą dokarmiane. Niezależnie od powyższego, rada winna mieć na uwadze, że przedmiotowy Program uchwalany jest na rok.

W tym stanie rzeczy orzeczono jak w sentencji.

Pouczenie

1. Stwierdzenie nieważności uchwały, zgodnie z art. 92 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym, wstrzymuje jej wykonanie z mocy prawa w zakresie objętym stwierdzeniem nieważności, z dniem doręczenia rozstrzygnięcia nadzorczego.

2. Niniejsze rozstrzygnięcie nadzorcze może być zaskarżone do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Poznaniu z powodu niezgodności z prawem w terminie 30 dni od daty jego doręczenia, za pośrednictwem Wojewody Wielkopolskiego.

Wojewoda Wielkopolski
(-) Michał Zieliński
(dokument podpisany elektronicznie)

Otrzymują:

Rada Miejska Gminy Dobrzyca

Burmistrz Gminy Dobrzyca